
	Szpital Specjalistyczny im. J. Śniadeckiego w Nowym Sączu	Wydanie: 2
		Obowiązuje od dnia 29.03.2019
P-PE/9	Specjalista ds. epidemiologii	Strona 1 z 7

ZASADY IZOLACJI PACJENTA

Sporządził:		Sprawdził:	
Specjalista ds. epidemiologii <i>Alicja Bańdur</i> <i>Ewa Wiktor</i>		Przewodniczący Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych <i>Ewa Szczypuła</i>	
Data: 18.03.2019 r.	Podpis: <i>Ewa Wiktor</i>	Data: 19.03.2019 r.	Podpis: <i>Im. Bańdur</i>
Data: 18.03.2019 r.	Podpis: <i>Alicja Bańdur</i>	Zatwierdził:	
		Dyrektor Szpitala <i>Lidia Zelek</i>	
		Data: 20.03.2019 r.	Podpis: DYREKTOR Szpitala Specjalistycznego im. Jędrzeja Śniadeckiego w N. Sączu <i>Lidia Zelek</i>

	Szpital Specjalistyczny im. J. Śniadeckiego w Nowym Sączu	Wydanie: 2
		Obowiązuje od dnia 29.03.2019
P-PE/9	<i>Specjalista ds. epidemiologii</i>	Strona 2 z 7

CEL:

zapewnienie bezpieczeństwa leczonym pacjentom – ochrona przed zakażeniami, zapobieganie rozprzestrzenianiu się zakażenia poprzez odizolowanie zakażonego pacjenta i przerwanie dróg przenoszenia zakażenia.

PRZEDMIOT I ZAKRES STOSOWANIA

Procedura obowiązuje we wszystkich oddziałach szpitala.

Przedmiotem procedury jest sposób postępowania w przypadku izolacji pacjenta.

DEFINICJE I TERMINOLOGIA

- **Izolacja** – odosobnienie zakażonych i podejrzanych o zakażenie ludzi w warunkach uniemożliwiających przeniesienie infekcji na osoby wrażliwe,
- **Izolacja standardowa** - obejmuje środki ostrożności, które są zalecane do stosowania u wszystkich pacjentów niezależnie od ich choroby lub przypuszczalnego stanu zakaźnego.
- **Izolacja zależna od drogi przenoszenia zakażenia:** dodatkowe – oprócz izolacji standardowej – środki ostrożności podejmowane w stosunku do pacjentów zakażonych, z podejrzeniem zakażenia lub kolonizacją drobnoustrojami zakaźnymi lub ważnymi z punktu widzenia epidemiologii (np. patogeny alarmowe)
Izolacja uwzględniająca drogi przenoszenia :
  - **Izolacja powietrzno-kropelkowa** - zapobiega transmisji drobnoustrojów w trakcie mówienia, kaszlu, kichania oraz zabiegów na drogach oddechowych pacjenta zakażonego (bronchoskopia, odsysanie, intubacja, fizykoterapia).
  - **Izolacja powietrzno-pyłowa** - zapobiega transmisji drobnoustrojów przez skażone cząstki kurzu utrzymujące się w powietrzu przez dłuższy czas i roznoszone przez prądy powietrza .
  - **Izolacja kontaktowa** - stosowana w zakażeniach przenoszonych drogą kontaktową. Zapobiega rozprzestrzenianiu się zakażeń przenoszonych drogą kontaktu bezpośredniego (dotykanie pacjenta) i pośredniego (kontakt z powierzchnią lub przedmiotami z otoczenia pacjenta, kontakt z wydzielinami lub wydaliniami pacjenta zakażonego).
  - **Izolacja ochronna** – stosowana u pacjentów z obniżoną odpornością.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ I UPRAWNIENIA:

Za prawidłowe wdrożenie procedury odpowiada:

- Lekarz Kierujący Oddziałem,
- Pielęgniarka/ Położna Oddziałowa,

Za prawidłową realizację procedury odpowiadają:

- Pracownicy zatrudnieni w poszczególnych Oddziałach Szpitala

Za bieżący nadzór i kontrolę nad prawidłową realizacją procedury odpowiada:

- Pielęgniarka/ Położna Oddziałowa.

	Szpital Specjalistyczny im. J. Śniadeckiego w Nowym Sączu	Wydanie: 2
		Obowiązuje od dnia 29.03.2019
P-PE/9	<i>Specjalista ds. epidemiologii</i>	Strona 3 z 7

OPIS POSTĘPOWANIA

Zasady ogólne dotyczące izolacji chorych:

- izolację wdraża pielęgniarka realizująca procedurę, na zlecenie lekarza prowadzącego w porozumieniu z Pielęgniarką/Położną Oddziałową przy współpracy z Zespołem Kontroli Zakażeń Szpitalnych, a w przypadku godzin dyżurowych na zlecenie lekarza dyżurnego,
- pomieszczenie należy oznakować napisem „IZOLATKA”
- o zakończeniu izolacji decyduje lekarz prowadzący w porozumieniu z ZKZS.
- informację o przyczynach izolacji, lekarz prowadzący przekazuje pacjentowi, informację tę umieszcza również w *Historii Choroby*.
- wszystkie osoby spoza oddziału, mające kontakt z pacjentem w czasie trwania jego izolacji np.: osoby wykonujące badania diagnostyczne, rodzina są poinformowane przez pielęgniarkę o obowiązujących zasadach izolacji.

Rodzaje izolacji:

IZOLACJA STANDARDOWA

Izolacja standardowa „S”

Wskazania do stosowania u wszystkich pacjentów niezależnie do ich przypuszczalnego stanu.

KRYTERIUM	ZASADY	UWAGI
higiena rąk	higieniczna dezynfekcja rąk: <ul style="list-style-type: none"> • przed i po wykonaniu procedur medycznych, zabiegów inwazyjnych • przed założeniem i po zdjęciu rękawiczek • po potencjalnym skażeniu rąk 	<i>skaleczenia i otarcia zabezpieczyć wodoszczelnym opatrunkiem</i>
stosowanie rękawic	rękawice jałowe stosować podczas: <ul style="list-style-type: none"> • zabiegów wykonywanych w warunkach aseptycznych • manipulacji sterylnym sprzętem rękawice niejałowe stosować podczas: <ul style="list-style-type: none"> • zabiegów, które mogą doprowadzić do kontaktu z krwią, płynami ustrojowymi, wydzielinami, wydaliniami • kontaktu z błonami śluzowymi lub uszkodzona skórą • gdy występuje ryzyko zakażenia pracownika, a aseptyka nie jest konieczna rękawice wielorazowe (gospodarcze) stosować podczas: <ul style="list-style-type: none"> • dekontaminacji środowiska 	<i>zmieniać rękawiczki między zabiegiem brudnym i czystym u tego samego pacjenta</i>
stosowanie fartuchów	fartuchy zakładać : <ul style="list-style-type: none"> • w celu ochrony odzieży i skóry przed zanieczyszczeniem materiałem potencjalnie zakaźnym, fartuchy foliowe jednorazowe, zawiązywane z tyłu zakładać: <ul style="list-style-type: none"> • w celu ochrony odzieży przed zamoczeniem • podczas wykonywania zabiegów obarczonych ryzykiem kontaktu z krwią, płynami ustrojowymi, wydzielinami i wydaliniami 	

	Szpital Specjalistyczny im. J. Śniadeckiego w Nowym Sączu	Wydanie: 2
		Obowiązuje od dnia 29.03.2019
P-PE/9	<i>Specjalista ds. epidemiologii</i>	Strona 4 z 7

stosowanie masek	stosować podczas: <ul style="list-style-type: none"> • zabiegów obarczonych ryzykiem powstania aerozoli, • rozprysnięcia się krwi, płynów ustrojowych (w połączeniu z przesłoną na oczy- okulary itp.) stosować w celu: <ul style="list-style-type: none"> • zapobiegania rozsewu mikroorganizmów z nosa i jamy ustnej podczas kaszlu, kataru, kichania • ochrony przed wdychaniem mikroorganizmów rozsiewnych przez innych 	 <i>maska musi ściśle przylegać do twarzy</i>
stosowanie butów ochronnych	<i>nie jest zalecane ze względu na duże ryzyko przeniesienia drobnoustrojów z podłogi i butów na ręce.</i>	
postępowanie z materiałem zakaźnym	Odpady: <ul style="list-style-type: none"> • segregacja w miejscu wytwarzania zgodnie z procedurą • materiał diagnostyczny- transport w zamkniętym pojemniku • bielizna- zgodnie z procedurą 	

Izolacja uwzględniająca drogi przenoszenia

IZOLACJA POWIETRZNO- KROPELKOWA „D” I POWIETRZNO- PYŁOWA „A”

Wskazania do zastosowania izolacji powietrzno - kropelkowej:

- grypa, zapalenie gardła, zapalenie płuc lub płonica wywołane przez *Streptococcus pyogenes* zapalenie opon mózgowo- rdzeniowych lub nagłośni wywołanych przez *Haemophilus influenzae*, zapalenie płuc wywołane przez *Haemophilus influenzae* (niemowlęta i małe dzieci), zakażenia wywołane przez *meningokoki*, zapalenie płuc atypowe, zakażenia wywołane przez *adenowirusy* (niemowlęta, małe dzieci), różyczka, nagminne zapalenie przyusznicy (świnka), błonica gardła, krztusiec.

Wskazania do zastosowania izolacji powietrzno - pyłowej:

- gruźlica płuc lub krtani, odra, ospa wietrzna, rozsiany półpasiec – stan wymagający zastosowania dwóch rodzajów izolacji powietrzno - pyłowej i kontaktowej.

KRYTERIUM	ZASADY	UWAGI
pomieszczenie	zalecane: <ul style="list-style-type: none"> • separata lub osobna sala z węzłem sanitarnym, • dopuszczalne: osobna sala z umywalką i toaletą wydzieloną w oddziale • pomieszczenie wyraźnie oznakowane „Izolotka” 	<i>można kohortować pacjentów z tym samym zakażeniem</i>
sprzęt medyczny i niemedyczny	<ul style="list-style-type: none"> • wyłącznie niezbędny, • wydzielony tylko do stosowania w izolacie 	<i>w miarę możliwości stosować sprzęt jednorazowy</i>
dekontaminacja środowiska	w czasie pobytu: <ul style="list-style-type: none"> • nie rzadziej niż 2 x dziennie i w razie potrzeby mycie i dezynfekcja powierzchni w otoczeniu pacjenta / stolik, rami łóżka itp./, powierzchni podłogowych, umywalk oraz łazienki i toalety. po wypisie pacjenta: <ul style="list-style-type: none"> • dezynfekcja i mycie powierzchni i sprzętu, • materac, poduszki, koce przekazać do pralni 	<i>dezynfekcja przy użyciu preparatów dopuszczonych do stosowania w obecności pacjenta</i>
odpady szpitalne	wszystkie odpady traktować jako odpady zakaźne	
bielizna	użyta bieliznę traktować jako skażoną zgodnie z procedurą	<i>Umieścić w podwójnym czerwonym worku</i>

	Szpital Specjalistyczny im. J. Śniadeckiego w Nowym Sączu	Wydanie: 2
		Obowiązuje od dnia 29.03.2019
P-PE/9	<i>Specjalista ds. epidemiologii</i>	Strona 5 z 7

naczynia i sztućce	nie wymagają szczególnych metod postępowania,	<i>Zalecane jednorazowego użytku</i>
personel medyczny	zobowiązany do stosowania wszystkich zasad	
odwiedzający	stosują odzież ochronną zależnie od rodzaju izolacji poinformowani przez lekarza o zasadach postępowania	<i>ograniczyć odwiedziny</i>
transport chorego	ograniczyć do niezbędnego minimum, w czasie transportu przestrzegać zasad izolacji	
pomieszczenie	drzwi do pomieszczenia powinny zawsze być zamknięte	
maski	zawsze przy bliskim kontakcie, jeśli chory opuszcza izolatkę musi mieć założoną maskę	

IZOLACJI KONTAKTOWEJ „C”

KRYTERIUM	ZASADY	UWAGI
pomieszczenie	zalecane: <ul style="list-style-type: none"> • separotka lub osobna sala z węzłem sanitarnym, • dopuszczalne: osobna sala z umywalką i toaletą wydzieloną w oddziale • pomieszczenie wyraźnie oznakowane 	<i>można kohortować pacjentów z tym samym zakażeniem</i>
sprzęt medyczny i niemedyczny	<ul style="list-style-type: none"> • wyłącznie niezbędny, • wydzielony tylko do stosowania w izolatce 	<i>w miarę możliwości stosować sprzęt jednorazowy</i>
dekontaminacja środowiska	w czasie pobytu: <ul style="list-style-type: none"> • nie rzadziej niż 2 x dziennie i w razie potrzeby mycie i dezynfekcja powierzchni w otoczeniu pacjenta / stolik, ramy łóżka itp./, powierzchni podłogowych, umywalk oraz łazienki i toalety. po wypisie pacjenta: <ul style="list-style-type: none"> • dezynfekcja i mycie powierzchni i sprzętu, • materac, poduszki, koce przekazać do pralni 	<i>dezynfekcja przy użyciu preparatów dopuszczonych do stosowania w obecności pacjenta</i>
odpady szpitalne	wszystkie odpady traktować jako odpady zakaźne	
bielizna	użyta bieliznę traktować jako skażoną	<i>Umieścić w podwójnym czerwonym worku</i>
naczynia i sztućce	nie wymagają szczególnych metod postępowania,	<i>Zalecane jednorazowego użytku</i>
personel medyczny	zobowiązany do stosowania wszystkich zasad	
odwiedzający	stosują odzież ochronną zależnie od rodzaju izolacji poinformowani przez lekarza o zasadach postępowania	<i>ograniczyć odwiedziny</i>
transport chorego	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczyć do niezbędnego minimum, • w czasie transportu przestrzegać zasad izolacji 	
pomieszczenie	drzwi do pomieszczenia powinny zawsze być zamknięte	
rękawice	założyć jednorazowe rękawice : <ul style="list-style-type: none"> • po wejściu do pomieszczenia i zmienić je: • po każdym kontakcie z materiałem zakaźnym • zdjąć rękawice przed opuszczeniem pomieszczenia 	<i>pojemnik z rękawicami powinien znajdować się przy wejściu do pomieszczenia lub słuzu</i>
fartuchy jednorazowe	stosować fartuch foliowy: <ul style="list-style-type: none"> • przy wykonywaniu czynności bezpośrednio przy chorym • przed kontaktem z potencjalnie skażonymi przedmiotami. 	

	Szpital Specjalistyczny im. J. Śniadeckiego w Nowym Sączu	Wydanie: 2
		Obowiązuje od dnia 29.03.2019
P-PE/9	<i>Specjalista ds. epidemiologii</i>	Strona 6 z 7

IZOLACJA OCHRONNA

Wskazania do zastosowania izolacji ochronnej:

- zalecana wobec pacjentów z upośledzeniem odporności w celu ich ochrony przed drobnoustrojami pochodzącymi zarówno od personelu jak i z otoczenia

KRYTERIUM	ZASADY	UWAGI
pomieszczenie	zalecane: <ul style="list-style-type: none"> • separotka lub osobna sala z węzłem sanitarnym, dopuszczalne: <ul style="list-style-type: none"> • osobna sala z umywalką i toaletą wydzieloną w oddziale <p>pomieszczenie wyraźnie oznakowane "Izolotka"</p>	
sprzęt medyczny i niemedyczny	<ul style="list-style-type: none"> • wyłącznie niezbędny, • wydzielony tylko do stosowania w izolacie 	w miarę możliwości stosować sprzęt jednorazowy
dekontaminacja środowiska	w czasie pobytu: <ul style="list-style-type: none"> • nie rzadziej niż 2 x dziennie i w razie potrzeby mycie i dezynfekcja powierzchni w otoczeniu pacjenta / stolik, ramy łóżka itp./, powierzchni podłogowych, umywalk oraz łazienki i toalety. • po wypisie pacjenta: • dezynfekcja i mycie powierzchni i sprzętu, • materac, poduszki, koce przekazać do pralni 	dezynfekcja przy użyciu preparatów dopuszczonych do stosowania w obecności pacjenta
odpady szpitalne	Usuwane na bieżąco	
bielizna	Bieliznę pościelowa i osobistą pacjenta zmieniać co najmniej jeden raz dziennie – usuwać na bieżąco	
naczynia i sztucce	nie wymagają szczególnych metod postępowania,	Zalecane jednorazowego użytku
personel medyczny	zobowiązany do stosowania wszystkich zasad	
odwiedzający	Wstrzymanie/ ograniczenie odwiedzin.	ograniczyć odwiedziny
transport chorego	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczyć do niezbędnego minimum, • w czasie transportu przestrzegać zasad izolacji 	
pomieszczenie	drzwi do pomieszczenia muszą zawsze być zamknięte	
mycie i dezynfekcja rąk	Przed każdym wejściem i wyjściem z pomieszczenia.	
odzież ochronna	Obowiązuje wszystkich wchodzących do izolacji fartuch jednorazowego użytku .	

IZOLACJA EMPIRYCZNA

Wskazania do izolacji empirycznej na podstawie objawów klinicznych lub z wywiadu wskazującego na możliwość zakażenia.

- Izolacja powietrzno-pyłowa**
  - wysypka pęcherzykowa,
  - wysypka plamkowo-grudkowa z nieżytem nosa i gorączką,
  - kaszel, gorączka, nacieki w górnym płacie płuc,
  - kaszel, gorączka, nacieki płucny o dowolnej lokalizacji u chorego zakażonego HIV (lub z grupy ryzyka).
- Izolacja powietrzno-kropelkowa**
  - zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych,
  - wysypka plamista lub wybroczynowa z gorączką,

	Szpital Specjalistyczny im. J. Śniadeckiego w Nowym Sączu	Wydanie: 2
		Obowiązuje od dnia 29.03.2019
P-PE/9	<i>Specjalista ds. epidemiologii</i>	Strona 7 z 7

- napadowy silny kaszel w okres zachorowań na krztusiec,
- 3. Izolacja kontaktowa:**
- ostra biegunka o etiologii zakaźnej, pacjent w pieluchach lub z nietrzymaniem stolca
  - biegunka u chorego po lub w trakcie antybiotykoterapii
  - zakażenie dróg oddechowych, zwłaszcza zapalenie oskrzelików, krup u niemowląt i małych dzieci,
  - zakażenie lub kolonizacja wieloopornymi drobnoustrojami – zakażenia skóry, ran lub dróg moczowych u chorego ostatnio hospitalizowanego lub przebywającego w domu opieki, znanym z występowania wieloopornych drobnoustrojów,
  - ropień lub drenaż rany, których nie można zamknąć opatrunkiem,
  - wysypka pęcherzykowa.

Literatura:

- „Zakażenia szpitalne w jednostkach opieki zdrowotnej” – Małgorzata Bulanda, Jadwiga Wójkowska Mach
- „Podstawy pielęgniarstwa epidemiologicznego” – Małgorzata Fleischer, Bogumiła Bober - Gheek
- „Izolacja” – materiały szkoleniowe dla pielęgniarek epidemiologicznych, zeszyt III – opracował Zespół pod redakcją Małgorzaty Fleischer